

Universiteit Utrecht

Bezoekadres: Yalelaan 114, Utrecht

Postadres: GP, postbus 80153, 3508 TD Utrecht

Anita Reerink en Maya Bohan
Werkgroep diervreindelijke populatiebeheer

Faculteit der Diergeneeskunde

Departement Gezondheidszorg Paard

Datum

01 april 2020

Onderwerp

Vragen over anticonceptie

Ons kenmerk

Uw kenmerk

Telefoon

(030) 253 1350

E-mail

t.a.e.stout@uu.nl

Blad

Blad 1 van 2

Geachte mevrouwen Reerink en Bohan,

In antwoord op u vragen van 30-3-2020.

De rapport gescheven door ondergetekend en collega's voor de Provincie Flevoland geeft aan dat er op dit moment een aantal mogelijke middelen/technieken zijn voor het bewerkstelligen van anticonceptie bij grote grazers.

Echter, er zijn ook wat obstacles wat betreft het ingebruik nemen van de middelen/technieken - waarvan de belangrijkste het juridische kader is. Strict genomen moet een diergeneesmiddel geregistreerd zijn voor de genoemde doeleind en diersoort. Er zijn geen middelen geregistreerd voor het bewerkstelligen van anticonceptie bij paarden, runderen of edelhereten in Nederland (of Europa). Anderzijds is Improvac (een GnRH vaccin) geregistreerd voor het voorkomen van bierengeur in varkensvlees en is Suprelorin (een GnRH agonist) geregistreerd voor immune castratie bij honden en fretten. Dit zijn beide middelen die dan ook voor anticonceptie bij grote grazers gebruikt zou kunnen worden door middel van de zogenaamde 'diergeneeskundige cascade'. Een dierenarts zou dus voor en merrie of koe kunnen beslissen dat anticonceptie noodzakelijk is en vervolgens gebruik maken van één van deze middelen om de gewenste anticonceptie te realiseren. Met gebruik van de cascade kan de gewenste behandeling onmiddellijk ingezet worden. Edelherten zijn echter een beschermde soort; er moet voor edelherten dus eerst juridisch toestemming verleend worden voordat men overgaat na behandeling.

Een tweede uitdaging als het gaat om het gebruik van een GnRH agonist is dat het bij de niet drachtig vrouwelijke dier toegediend moet worden: voor de hinden zou dit in de periode 1-2 maanden voor de bronst plaats kunnen vinden (en daarna jaarlijks in dezelfde periode). Maar zoals boven uitgelegd moet er eerste juridisch toestemming zijn om de dieren überhaupt te mogen behandelen. Verder, omdat het om een implantaat gaat, zou men de dieren moeten verdoven/vangen en met de hand behandelen. Bij paarden werken GnRH implantaat onvoldoende en zou Suprelorin dus geen goede keus zijn. Bij runderen zou het implantaat in de periode rond 3-4 weken na de geboorte van de vorige kalf moeten plaatsvinden; dit bemoeilijkt de planning.

Improvac (GnRH vaccin) zal werkzaam zijn bij alle 3 de diersoorten. Het kan ook op een willekeurige moment toegediend worden. Na één vaccinatie is er weinig effect te zien, na de tweede (booster) vaccinatie worden de dieren onvruchtbaar. De booster kan vanaf 3 weken na de 1e vaccinatie toegediend worden – maar ook een jaar later. Met de tweede aanpak stel je het aanvang van anticonceptie met een jaar uit. In beide gevallen als het dier al drachtig is op het moment van de booster vaccinatie, zal de dracht doorgaan en wordt de uiteindelijk effect (geen kalf/veulen) met nog een jaar uitgesteld.

Het toedienen en de anticonceptief effect van een ZP vaccin zal met Improvac vergelijkbaar zijn. Echter er zijn geen ZP vaccins geregistreerd in Europa en het gebruik van een dergelijk vaccin zou dus als een onderzoeksproef beschouwd moeten worden en voorzien van de relevante toestemming.

Kortom. Mijns inziens is Improvac (GnRH vaccin) de enige realistische optie op dit moment. Met gebruik van de cascade zou Improvac bij de paarden en runderen gelijk ingezet kunnen worden. Bij de edelherten moet er eerst juridische toestemming verleend worden.

PZP zou wel in Nederland gemaakt kunnen worden. Dat geldt ook voor een recombinant ZP vaccin. Dit neemt niet weg dat de vaccin niet bekend is als Europese diergeneesmiddel en dat de toediening ervan als onderzoeksproef beschouwd moet worden.

Hoogachtend,

Professor. dr. T.A.E. Stout
Hoogleraar Voortplanting Paard,
Faculteit Diergeneeskunde, Universiteit Utrecht